

wtorek, 17.03.2020

Obrzęd celebracji małżeńskiej

1. Wartości, które określają godność sakramentu małżeństwa

a) różne formy motywacji małżeństwa zawieranego sakramentalnie

Niech mottem naszej dzisiejszej katechezy będą słowa Pierre'a Teilhard'a de Chardin: „Tylko Miłość potrafi zjednoczyć ludzkie istoty tak, że je dopełnia i wypełnia, gdyż tylko ona łączy je w tym, co jest w nich najgłębsze”.

Przyjrzyjmy się teraz różnym motywacjom, jakie kierują ludźmi w stronę małżeństwa i odpowiedzmy sobie na pytanie: czy są one właściwe?

Same motywy, dla których młodzi chcą zawrzeć związek małżeński, dostarczają nam danych do odpowiedniej oceny sytuacji. Dają możliwość zrozumienia, jakie jest miejsce wiary jako motywu ożywiającego chęć zawarcia związku małżeńskiego.

Jedni proszą o ślub, aby nie narazić się rodzinie i tradycji w niej panującym. Czynią tak, ponieważ wszyscy w rodzinie postępowali w ten sposób. Uważają oni, że folklor, jaki jest wokół ślubu, jest ważniejszy od wartości religijnych. Stanowi on raczej zaspokojenie obyczajów rodziców i znajomych, któremu należy sprostać, albo jest zaspokojeniem pragnienia współmałżonka. Wtedy ceremonia ślubu staje się jakimś „pięknym” etapem w historii rodziny, ale tylko zewnętrznym, którego nie powinno zabraknąć.

Inni pragną ślubu kościelnego ze względu na pewien rytuał ceremonii, z którym są uczuciowo związani i bardzo im się podoba. Wszystkie elementy tego obrzędu są dla nich nacechowane silnym ładunkiem emocjonalnym: piękny kościół, właściwa dekoracja, marsz weselny, śpiew Ave Maria, biała suknia, uroczystość... „Nie wyklucza się skuteczności i doniosłości znaków, lecz w tym wszystkim, gdy obrzęd zostaje pozbawiony treści sakramentalnej, należy dojrzeć raczej jego okaleczenie”.

Jeszcze inną grupę osób stanowią ci, którzy pragną otrzymać błogosławieństwo swojego małżeństwa. W tym błogosławieństwie jednak widzą suchy akt, który zapewni im pomyślność lub dobrodziejstwo. Interesują się głównie tymi znakami, ponieważ mogą dać szczęście, radość, pomyślność. Twierdzą oni, że może się ono przydać na początku wspólnej drogi, więc dlaczego miałyby zabraknąć tego elementu? Może wniesie ono dobro, jak twierdzą np. ich rodzice. Po co z niego tak łatwo rezygnować? Ta trzecia argumentacja, choć być może najbliższa potrzebie religijnej, jest jednak nie zadowalająca, albowiem przyzwyczajają naszą myśl do traktowania sakramentu jako pewnej formy magii. Niewiele brakuje, by zatracić sens tego, co powinno być najistotniejsze: bierze się dar, a pomija Ofiarodawcę. Jest to rzecz niezaprzeczalna.

Wiele właśnie takich sytuacji nie służy dobremu rozumieniu ślubu jako sakramentu. Powodują one najczęściej zamęt w głowach narzeczonych, którzy słyszą podobne wypowiedzi z ust znajomych czy ludzi, którzy żyją w takich formach tradycji rodzinnych. W ten sposób traci się sens właściwego rozumienia formy obrzędu.

b) uwiadomienie i wzięcie w życie młodych Pana Boga – jako Tego, wraz z którym zawierają ze sobą przymierze

„Zastanawianie się nad małżeństwem chrześcijańskim zobowiązuje do poważnego poszukiwania jego sensu, do uchwycenia – poza pustymi tradycjami – istoty tego sakramentu, która wynika właśnie z woli Chrystusa. Wielu chrześcijan – prosi tylko o obrzęd, a nie o sakrament. Sakrament pozostaje dla nich nadal nierozpoznany, a obrzęd służy im tylko po to, by dać wyraz zewnętrznym przejawom

religijności. Bolesna to obserwacja, ale bliska prawdy. (...) Jak więc można wybierać to, czego się nie zna”.

Tymczasem dobrze oddają głębię tego obrzędu słowa Chrystusa Pana z wieczernika, które skierował do swoich uczniów: „*Mi?ujcie si? wzajemnie, tak jak Ja was umi?owa?em. Nikt nie ma wi?kszej mi?o?ci od tej, gdy kto? ?ycie swoje oddaje za przyjaci?o? swoich*” (J 15,12-13). To właśnie miłość z Boga daje moc. Nieustanne w niej wzrastanie otwiera i uzdalnia człowieka do wielkich i heroicznych poświęceń dla najbliższych jemu osób. Uczymy się tej miłości od Jezusa z Nazaretu, który pragnie być obecny w życiu rodzinnym, jak był obecny na godach weselnych w Kanie Galilejskiej.

Właśnie przez sakrament małżeństwa chrześcijańscy małżonkowie uobecniają w swoim życiu misterium jedności i płodnej miłości łączącej Chrystusa Pana z Kościołem. Poprzez ten sakrament uczestniczą w tej tajemnicy. Dlatego wchodzący w życie małżeńskie, pomagają sobie wzajemnie w drodze do świętości, a jako żywe członki ciała Chrystusa mają w nim odpowiednie miejsce.

c) co to znaczy – w??czy? w swoje wspólne ?ycie ma??e?skie Pana Boga?

Bóg daje uczestnictwo człowiekowi w dziele stworzenia i zaprasza do współpracy z Nim. Aby ta współpraca przebiegała dobrze, potrzebne jest jednoczenie się z Bogiem. Stąd zachęca się i zobowiązuje do odbycia przed ślubem spowiedzi świętej, gdyż sumienie dobrze formowane jest bardziej, wyculone na potrzeby drugiej osoby i na życie w bliskości Boga. Pierwszy raz powinno się odbyć generalną spowiedź świętą na kilka tygodni przed ślubem. Pomaga ona wyzwolić się człowiekowi z głęboko zakorzenionych przywiązań do grzechu. Drugi raz zachęca się do skorzystania z Sakramentu Pokuty i Pojednania na kilka dni przed Sakramentem Małżeństwa.

Spowiedź jest jednym z warunków dobrego przeżycia sakramentu małżeństwa. Poprzez ten sakrament małżonkowie zapraszają Boga do swojego życia. Bóg pragnie współpracować z nimi w nowym życiu.

Dowcip.

Żona mówi do męża:

Kochanie, już niedługo w tym domu będzie nas troje!

Cudownie, Kochanie! Czy jesteś tego absolutnie pewna?

Tak. Przeczytaj list od mamy. Przyjeżdża do nas za tydzień.

2. Obrz?d sakramentalny

W obrzędzie sakramentu Małżeństwa, który zaleca się sprawować podczas Mszy św., powinny wystąpić następujące elementy:

liturgia słowa, która ukazuje znaczenie małżeństwa w historii zbawienia oraz zadania i obowiązki dotyczące wzajemnego uświęcenia się małżonków i danego im przez Boga potomstwazgoda zawierających ze sobą umowę małżeńską, o którą kapłan jako asystujący przy zawieraniu sakramentu pyta i którą w imieniu Kościoła przyjmujemodlitwa kapłańska nad nowożeńcami, w czasie, której prezbiter prosi o Boże błogosławieństwo i potrzebne dla nich łaski dla nichKomunia święta obojga małżonków, która może być udzielona pod dwiema postaciami jako znak szczególnej łaski. Dzięki Chrystusowi eucharystycznemu małżonkowie czerpią siłę dla miłości między sobą oraz wchodzą we wspólnotę z Bogiem.

Rytuał przewiduje również obrzęd zawarcia małżeństwa poza Mszą świętą.

a) pocz?tek celebracji

Kapłan udaje się do drzwi kościoła i tam chrześcijańskim pozdrowieniem wita narzeczonych. Rusza procesja do ołtarza w następującym porządku: kapłan, narzeczeni, którym towarzyszą świadkowie i rodzice. W czasie tej procesji śpiewa się pieśń na wejście. Obrzęd powitania można dostosować do miejscowych zwyczajów.

Zwyczaj witania i wprowadzania narzeczonych wraz z ich gośćmi, chociaż nie jest obowiązujący, to jest godny zalecenia, jest on wyrazem radości, którą dzieli Kościół z nimi.

Gdy wszyscy zajmą już swoje miejsca, kapłan rozpoczyna celebrację Mszy świętej znakiem krzyża i pozdrowieniem wiernych. Następnie zwraca się do narzeczonych i ich gości, aby wprowadzić wszystkich w celebrację obrzędu.

b) liturgia Słowa

W zależności od okoliczności i wieku narzeczonych dobiera się liczbę czytań. Mogą być trzy czytania, z których pierwsze powinno być ze Starego Testamentu. Świadkowie czy też sami nowożeńcy mogą dobrać czytania Liturgii Słowa zgodne z podanymi propozycjami zawartymi w obrzędzie. Lekcje może odczytać świadek lub ktoś z zaproszonych gości.

Dowcip.

Rozmowa w pracy:

- Moja żona jest cudowna. Wieczorem, gdy wracam z pracy, ona całuje mnie, pomaga się rozebrać, zdejmuję mi buty, zakłada kapcie i gumowe rękawiczki.
- A po co gumowe rękawiczki.
- Żeby wygodniej się myło naczynia.

c) liturgia Sakramentu

wyrażenie woli zawarcia związku małżeńskiego

Po wygłoszonej przez kapłana homilii wszyscy obecni na ceremonii zaślubin wstają, a narzeczeni podchodzą do ołtarza i klękają. Ksiądz wzywa do modlitwy o Ducha Świętego i następuje uroczysty śpiew hymnu do Ducha Świętego. Po hymnie para młoda wstaje. Kapłan rozpoczyna dialog zadając pytania. Dotyczą one dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N i N., CZY CHCECIE DOBROWOLNIE I BEZ ŻADNEGO PRZYMUSU ZAWRZEĆ ZWIĄZEK MAŁŻEŃSKI?

Narzeczeni: CHCEMY.

CZY CHCECIE WYTRWAĆ W TYM ZWIĄZKU W ZDROWIU I W CHOROBI, W DOBREJ I ZŁEJ DOLI, AŻ DO KOŃCA ŻYCIA?

Narzeczeni: CHCEMY.

Gdy narzeczeni są już w starszym wieku następujące pytanie można opuścić:

CZY CHCECIE Z MIŁOŚCIĄ I PO KATOLICKU WYCHOWAĆ POTOMSTWO, KTÓRYM WAS BÓG OBDARZY?

Narzeczeni: CHCEMY.

Współczesne społeczeństwo charakteryzuje się zmiennością nastrojów, kaprysami życiowymi. Powoduje to, że życie małżeńskie bywa trudne we współczesnym świecie. Wymaga ono od młodych wierności. Właśnie wierność ma budować wspólnotę między dwojgiem ludzi. Dzięki tej cnocie ich małżeństwo staje się nierozzerwalne i jest obrazem Boga w Trójcy Jedynej. Ta wierność raz ślubowana powinna mieć swoje odzwierciedlenie w życiu codziennym. Jest ona darem samego Boga udzielonym z miłości małżonkom. Tak jak Bóg jest wierny człowiekowi, tak na wzór tej wierności małżonkowie powinni oddawać się sobie w każdym działaniu. Ma to się przejawiać w stałości myśli, uczuć, w bezinteresownym darze z siebie dla drugiej osoby oraz we wzajemnej służbie. Dzięki wierności małżonkowie otwierają się na życie. Wierność oznacza szacunek do życia płciowego, które jest prawdziwym znakiem miłości tylko w ramach małżeństwa. Wierność jest wyrazem szacunku do drugiego człowieka oraz najwyższym ukazaniem łączącej ich miłości.

– *związanie stulecia i słowa przysięgi*

Wszyscy obecni w kościele stojąc śpiewają hymn do Ducha Świętego, po którym następuje zawarcie małżeństwa. Narzeczeni odwracają się do siebie twarzami i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je stulą podaną przez ministranta. Następnie w odpowiedniej kolejności: narzeczony, a po nim narzeczona powtarzają kolejno słowa przysięgi małżeńskiej:

JA N., BIORĘ CIEBIE, N., ZA ŻONĘ I ŚLUBUJĘ CI MIŁOŚĆ,
WIERNOŚĆ I UCZCIWOŚĆ MAŁŻEŃSKĄ ORAZ, ŻE CIĘ NIE
OPUSZCZĘ AŻ DO ŚMIERCI. TAK MI DOPOMÓŻ, PANIE
BOŻE WSZECHMOGĄCY, W TRÓJCY JEDYNY. I WSZYSCY
ŚWIĘCI.

JA N., BIORĘ CIEBIE, N., ZA MĘŻA I ŚLUBUJĘ CI MIŁOŚĆ,
WIERNOŚĆ I UCZCIWOŚĆ MAŁŻEŃSKĄ ORAZ, ŻE CIĘ NIE
OPUSZCZĘ AŻ DO ŚMIERCI. TAK MI DOPOMÓŻ, PANIE
BOŻE WSZECHMOGĄCY, W TRÓJCY JEDYNY I WSZYSCY
ŚWIĘCI.

Po wyrażeniu przysięgi małżeńskiej kapłan w imieniu Kościoła potwierdza zawarte małżeństwo i błogosławi je: CO BÓG ZŁĄCZYŁ, CZŁOWIEK NIECH NIE ROZŁĄCZA. MAŁŻEŃSTWO PRZEZ WAS ZAWARTE, JA POWAGĄ KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO POTWIERDZAM I BŁOGOSŁAWIĄ W UNIĄ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO. AMEN.

– *wymiana obrączek*

Ksiądz błogosławi obrączki ślubne, które nowożeńcy nakładają sobie wzajemnie, wypowiadając słowa zawarte w rytuale, powtarzane za kapłanem:

N., PRZYMIJ TĘ OBRĄCZKĘ JAKO ZNAK MOJEJ MIŁOŚCI I WIERNOŚCI. W IMIĘ OJCA I SYNA, I DUCHA ŚWIĘTEGO.

Miłość małżeńska uczestniczy w miłości Boga Stwórcy i Ojca, a jako miłość włączona w sakrament, ma nie tylko przedstawiać zbawczą miłość Jezusa Chrystusa, ale ją naśladować. Dlatego widzimy głęboką symbolikę obrączki jako ogniwa łączącego dwoje różnych ludzi.

Symbolizują one miłość, która ich dożgonnie połączyła.

Wierność jest cnotą nadrzędną, ona to uzdalnia miłość do ostatecznej decyzji, której w żaden sposób nie można już odwołać. Wierność angażuje całe życie człowieka. Jest ona cnotą, która może zostać tylko w pełni zrozumiana na płaszczyźnie życia wiary.

d) modlitwa za nowożeńców

Następuje teraz Modlitwa powszechna. Uczestnicy Sakramentu małżeństwa w modlitwie wiernych w sposób szczególny modlą się za nowożeńców prosząc Boga o błogosławieństwo dla nich. Może ją odczytać świadek lub ktoś z zaproszonych gości.

d) Liturgia Eucharystyczna

Sama liturgia eucharystyczna przebiega zasadniczo w zwykłym porządku. Można wprowadzić pewne zmiany, np.: nowożeńcy lub świadkowie mogą przynieść do ołtarza dary ofiarne: chleb i wino. Ten gest posiada głęboką symbolikę – ofiarują oni na ołtarzu eucharystycznym samych siebie i swoje przyszłe życie Panu Bogu. W ten sposób ich małżeństwo staje się obrazem związku Chrystusa z Kościołem, przypieczętowanym najdoskonalszą Ofiarą. Głównym wątkiem prefacji przeznaczonej na Mszę za nowożeńców jest ukazanie godności i wielkości małżeństwa.

Po „Ojcze nasz” następuje uroczyste błogosławieństwo nowożeńców. W nim z łatwością zauważa się podwójny aspekt. Po pierwsze błogosławi się Boga za to, że stworzył człowieka na swoje podobieństwo; że stworzył mężczyznę i kobietę, którzy stają się jednym ciałem; że małżeństwo jest symbolem związku Chrystusa Pana z Kościołem. Drugim aspektem jest prośba do Boga o błogosławieństwo dla nowo zaślubionych, aby przykładem życia poświadczali przynależność do Chrystusa i radowali się potomstwem.

Komunia święta obojga małżonków, może być udzielona pod dwiema postaciami jako znak szczególnej łaski i zaproszenie Chrystusa do wzajemnego życia małżeńskiego.

f) godna forma zakończenia ceremonii

Przede wszystkim musimy sobie uświadomić, że kościół jako budynek jest miejscem świętym i potrzebne jest pewne wycucie świętości tego miejsca. Zrozumieć musimy, że przeznaczony jest on do osobistego spotkania z Bogiem i doświadczania Go w swoim życiu. Wskazane jest zerwanie z różnymi złymi, ale utartymi obyczajami, jakie narosły przez lata w niektórych miejscowościach.

Nie powinno też mieć miejsca sypanie ryżem, czy rzucanie pieniędzmi są to zwyczaje drugorzędne i pozbawione jakiegokolwiek konkretnego znaczenia w życiu nowożeńców. Osoby w pełni przeżywające swoje chrześcijaństwo powinny szukać szczęścia w Bogu a nie w zabobonnych tradycjach.

Na zakończenie dzisiejszej katechezy wsłuchajmy się w wiersz poety ks. Pawła Rąbcy pt. „Nowożeńcy” wydany w tomiku poezji „Krótki wiersz i krótka piosenka o...”

Uśmiech

Że nareszcie

Razem

Na fotografii

Każdego roku

Tracić będziecie
Swoje kolory
Nigdy jednak
Nie zejdzie
Z waszych ust
Nawet wtedy
Gdy będą pełne
Zmarszczek
Może wtedy
Trudno będzie
Się uśmiechać
Ale słyszeć będziecie
Bardzo dokładnie
Śmiech wasz
Dzieci
Echo dzwonu
Uderzeń waszych
Serc
Słońce waszych
Wspólnych dni
One będą zawsze
Żywą waszą fotografią
Która nic nie straci
Pójdzie z wami
Do Pana
*Artyku? opracowa?:
Pukasz Wirwicki*